

Ετησία συνδρομή διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Σύ-
 ρου δρχ. 12.
 Διὰ τοὺς ἐκτὸς 13.

ΕΡΜΗΣ

Τιμὴ καταχωρήσεων διὰ τὰ δικαστικά τὸν
 εἶχον λεπ. 15.
 Διὰ δὲ τὰς εἰδοποιήσεις καὶ ἀγωγὰς δρ. 5.

Ἐκδίδεται κατὰ Δεκαήμεριαν.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Γνωστοποιήσασα ἡ Ῥωσικὴ Κυβέρνησις πρὸς τοὺς ὑπηκόους τῆς τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης ἐκήρυξεν, ὅτι ἐπιτευχθέντος τοῦ σκοποῦ τῆς μέλει τοῦδε αἵματηρᾶς πάλης, ὅστις ἦτο ἡ βελτιώσις τῆς καταστάσεως τῶν ἐν Τουρκίᾳ κατοικούντων Χριστιανῶν, ἐνέκρινε, πρὸς ἀποφυγὴν σκανδαλοῦ, νὰ κάμῃ παραχωρήσεις τινὰς ἐν Βασσαραβίᾳ. Ἐντεῦθεν οὖν βασίμως εἰκάζεται, ὅτι ἐν τῇ συνομολογηθείσῃ περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκῃ ὑπεχρέωθησαν οἱ πληρεξούσιοι τῆς Πύλης περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μεταρρυθμίσεων τῶν καθιερωθειῶν διὰ τοῦ Χατ-Χουμαϊὸν τῆς 6 Φεβρουαρίου, καὶ ὅτι ἔδωκαν ἐνταυτῷ καὶ τὰς ἀναγκαίας ἐγγυήσεις περὶ τῆς πιστῆς καὶ ἀκοιθοῦς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων πολλάκις εἶπε πανδήμως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου, ὅτι οἱ καιροὶ τῶν κατακτήσεων παρήλθον ἀνεπιστρέπτι, καὶ ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ πολέμου ὑπῆρξεν ἡ ἀπόδοσις τοῦ δικαίου εἰς ὄντινα ἀνήκει καὶ ὁ πολιτισμὸς τῆς Ἀνατολῆς, ἥτις ἡ ἀναγέννησις αὐτῆς δι' ἑαυτῆς. Ἦσαν ἄραγε πτερόεντες οἱ λόγοι οὗτοι Μονάρχου τοσοῦτον ἰσχυροῦ, ἡ ἐλέχθησαν μὲ τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν τῆς πραγματοποιήσεώς των, ὡς ἀνήκει εἰς τὸν παρόντα τοῦ πολιτισμοῦ αἰῶνα; Ἡ ἐπελοῦσα εἰρήνη εἶναι ἀρκούσα ἀπόδειξις, ὅτι ἐπραγματοποιήθη ὁ πρῶτος. Ἀπόδειξις, τὸ ἐπαναλέγομεν, εἶναι ἡ ἐπελοῦσα εἰρήνη μετὰ τοσαύτας θυσίας καὶ αἱματοχυσίας, ὅτι ἀν' ἐμπολέμοις τις δύναμις εἶχε σκοποὺς κατακτητικοὺς ἐματαιώθησαν οὗτοι, ὅτι δὲ κάμνιαι ἐξ αὐτῶν τῶν δυνάμεων οὐδὲ σπῆθαμὴν ἄλλοῦ ἀν' θὰ πραγματοποιηθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ Μεγάλου Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων λόγοι.

Ὅτι ἡ ἀναγέννησις τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῆς ἐνδιαφέρουσι μεγάλως τὴν Γαλίαν, τοῦτο εἶναι ἀναντιρρήτον, καθόσον δι' αὐτῶν μόνον τῶν μέτων παγιόταται ἡ παράνομος εἰρήνη καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ περὶ ἱσχυροῦς τῆς Εὐρώπης ἀρχή. Ἄλλως ἐν ὅσῳ ἡ Ἀνατολὴ εὕρεται εἰς οὕτω ἀθλίαν καὶ ἀξίαν οἴκτου κατάστασιν, οὐ μόνον θέλουν διδασθαι συχνάκις ἀφορμαὶ ἐμφυλίων σπαραγγῶν καὶ ἐπαναστάσεων, ἀλλὰ θέλει καταστῆ ἐπὶ τέλους λεία ἰσχυροῦ τινος ἐθνούς. Ἡ Γαλλία δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ἐκχυνόμενον ἐκ νέου τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς, οὕτε συμφέρει αὐτῇ νὰ ἐξενεῖται τὸς θησαυροὺς τῆς ὅπως καὶ αὐτὴς ὑπερασπισθῆ τὴν ἀκεραϊδίτητά τῆς θωμανικῆς αυτοκρατορίας ἀπειλούμενῃ. Ἐπιθυμεῖ ἐξ ἐναντίας τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην τοῦ κόσμου καὶ τὴν δι' αὐτῆς παγιωμένην εὐημερίαν τῆς. Ἐπιθυμεῖ τέλος τὴν διάδοσιν τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ἅσασιν τὴν ὑφήλητον, καὶ δὲν θέλει ἐπιτρέψει βεβαίως εἰς τὴν θωμανικὴν ἐξουσίαν νὰ πράξῃ διὰ τὰς ἐσχάτως διὰ συνθηκῶν καθιερωθείσας θεσμοθεσίας, ὅσα ἐπραξε διὰ τὰς τοῦ Χατῆου τοῦ Ῥοδοκήπου καὶ Ταντζιματίου. Τὸ μέγα καὶ ἐξευγενισμένον Γαλλικὸν ἔθνος δὲν θέλει καταδεχθῆ νὰ ψευθῶσιν αἱ πανδήμως δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος του ὑποσχέσεις περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐν τῇ Ἀνατολῇ πόλεμος ἐγένετο ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ Γαλλικὸν ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ ἀρκούντως γνωρίζουσιν ὅτι δικαιοσύνη αὐστηρὰ, ἥτις μόνῃ ἐπιφέρει ἀπανταχοῦ τὴν τάξιν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ εὐνομίας, καὶ ὅτι ὅπου ἰσχύουσιν ὁ δεσποτισμὸς, τὸ αὐθαίρετον, ἡ ἀνισότης, καὶ ἡ καταπίεσις ἐκεῖθεν φέυγει ὁ πολιτισμὸς τινάσεων καὶ τὴν τῶν ὑποδημάτων του κόνον.

Καὶ ὁ Μέγας Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσίας ἐξ ἄλλου μέρους ὅστις πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν λαῶν του πανδήμως ἐκήρυξεν, ὡς εἰπομενᾶν ὀτέρω, ὅτι ἐπιτευχθέντος τοῦ σκοποῦ τῆς αἵματηρᾶς πάλης, ὅστις ἦτο ἡ βελτιώσις τῆς καταστάσεως τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς ἔκαμε παραχωρήσεις τινὰς, δὲν θέλει ἀνεχθῆ βεβαίως ἵνα ἐναντίον τῆς ἀξιοπροπέλειας του καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῶν λαῶν του, μείνωσιν οἱ Χριστιανοί

τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν προτέραν καὶ χείρονα τῆς κατὰστασιν, ἀλλὰ κατέχων ἀλληλέγγυον μετὰ τῶν λοιπῶν μεγάλων τῆς Εὐρώπης δυνάμεων συνθήκην, δι' ἧς ἡ Πύλη ὑπεχρεώθη νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν αὐτῶν, δὲν θέλει νὰ φεῖ ἀπὸ τοῦ τὰ ἐξακτῆσῃ ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν συνομολογησασῶν τῇ συνθήκῃ ταύτῃ δυνάμεων ὅσα δικαιοῦσα χορηγεῖ αὐτῇ πρὸς αὐτόν.

Μετὰ τοσαύτας λοιπὸν καὶ τοιαύτας ἐγγυήσεις λυπηρότατον εἶναι νὰ ὑπάρχωσι τινες ἐπιμόνως δι' ἄτακτον ὅτι αἱ μετὰρρυθμίσεις τοῦ Χατ-Χουμαϊὸν θέλουν λαβεῖν τὴν αὐτὴν τύχην τῶν τοῦ Χατῆου τοῦ Ῥοδοκήπου καὶ Ταντζιματίου.

Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Συζητήσεων τὸ ἐπόμενο ἀρθρον τοῦ φιλέλληνο κυρίου Σαιντ-Μάρκ Ζιραρδὲν.

Ἡ τῆς 30 Μαρτίου εἰρήνη προξενεῖ ἡμῖν ζωηρὰν καὶ εὐχαιρῆν εὐχαρίστησιν τὴν ὅποιαν ἐκφράζομεν ἄνευ ἐπιφυλάξεως, καὶ συμμεριζόμεθα ἐγκαρδίως τῆς χαρᾶς τὴν ὅποιαν τὸ μέγα τοῦτο συμβάν θέλει προξενῆσαι εἰς ἅπαντας τοὺς φίλους τῆς πατρίδος τῶν τοῦ θεωροῦντας τὴν Γαλλίαν τιμωμένην καὶ δοξαζομένην διὰ τῆς εἰρήνης, καὶ εἰς ἅσασας προσέτι τὰς μητέρας αἰτινες θέλουν πάσαι πλέον ἀπὸ τοῦ νὰ φοβῶνται ὅτι ἡ δόξα τῆς πατρίδος θέλει ἐξαγορασθῆ διὰ τῶν δακρύων των. Ζωηρῶς ἐπευχθήμεν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, τὴν ἐζητήσαμεν μάλικα ὅτε ἐπισεύγαμεν ὅτι ἡ Γαλλία ἀπήλασε διὰ τοῦ πολέμου πᾶν ὅ,τι ἀπῆται ἡ τιμὴ τῆς καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸν συμφέρον. Ἀφοῦ δὲ ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη ἡ ἀνάγκη ἡμῶν ἵνα κινῶντος τῆς κοινωνικῆς τάξεως, καθότι ἤθελε κάμναι ἀναποφεύκτως ἐπαναστατικὸς, ἀλλὰ καὶ ἀνοφελὴς καὶ λυπηρὰ διὰ τὰς οἰκογενείας θυσίας. Εὐχαριστοῦμεν οὖν τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἔκαμε καλὴν καὶ συνετὴν εἰρήνην καὶ ὅτι ἐσταμάτησεν ἐν καιρῷ θέοντι. Δὲν ὑπάρχει δὲ καρδία Γαλλικὴ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Γαλλίας μὴ αἰσθανομένη τὸ αἶσθημα τὸ ὅποιον ἐκφράζομεν. Ἡ εἰρήνη εἶναι συμβάν ὅλων Γαλλικῶν καὶ ἐθνικῶν, καὶ ἂν ὑπάρχωσιν εἰσέτι κόμματα ἐν Γαλλίᾳ ἐπευφρυσμένον εἰς πᾶν ὅ,τι μεγαλύνει τὴν πατρίδα καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι αὐξάνει τὸ κληρονόμημα τοῦτο τῶν καλῶν καὶ γενναίων αἰσθημάτων ἅτινα ὀνομάζονται τιμὴ καὶ πατριωτισμὸς Γαλλικὸς. Θέλομεν οἰκτεῖραι πάντας ὅσοι ἤθελο ἠελήσει νὰ ἐλαττώσῃ τὸ κληρονόμημα τοῦτο ἕνεκα κομματικοῦ πνεύματος· ἂν δὲ ὑπάρχωσι τινὲς μιγνύοντες τὴν ὕβριν τοῦ παρελθόντος μὲ τὴν χαρὰν τὴν ὅποιαν προξενεῖ τὸ ἐνεστὸς, τὸ καθ' ἡμᾶς εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι λογιζόμεθα ὅτι δὲν αἰσθανόμεθα ὅτι μιγνύεται μὲ τὴν ἐθνικὴν χαρὰν κάμνιαι ἰσχυρογλωσσῶν.

Ἡ εἰρήνη τῆς 30 Μαρτίου εἶναι ὅλων Γαλλικὴ, καὶ δὲν δίδομεν εἰς αὐτὴν τὸν τίτλον τοῦτον διὰ νὰ κολακεύσωμεν τὴν κενοδοξίαν τοῦ τόπου. Ἡ εἰρήνη εἶναι Γαλλικὴ διότι εἶναι Εὐρωπαϊκὴ, διότι εἶναι ἐντελής ἕνεκα τοῦ ὅτι δὲν ἐζήτησε οὐδὲν μεγαλεῖον χώρου διὰ τὴν Γαλλίαν· ἂν δ' ἡ Γαλλία εὕρεται εἰς τὴν εἰρήνην ταύτην μεγίστην ἠθικὴν ὑπεροχὴν, τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι τὰ αἰσθήματα αὐτῆς ἀνταπεκρίθησαν θαυμασίως εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς Εὐρώπης, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὰ αἰσθήματα ταῦτα δὲν ἦσαν μεμιγμένα μὲ συμφέρον προσωπικὸν ἢ ἀποκλειστικόν, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Γαλλία ἤθελεν ὡς ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος τὴν διατήρησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας κατὰ τῆς Ῥωσίας, ἐκ τοῦ ὅτι ἤθελεν ὡς ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Εὐρώπη ἥτις ἤθελε ταύτας τὰς δύο μεγάλας ἀρχὰς τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινωνικῆς τάξεως δὲν ἐτόλμα νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα, τοῦτέστι νὰ κινδυνεύσῃ καὶ νὰ κάμῃ τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἐτόλμησαν· ἐγένοντο αὐταὶ ὁ ὑπέρμαχος τῆς Εὐρώπης τὴν ἐξησφάλισαν κατὰ τῆς Ῥωσίας καὶ θέλουν τὴν ἐξασφαλίσαι προσέτι ἐναντίον

των ἐσωτερικῶν τῆς Ἀνατολῆς ταραχῶν, καὶ προσέτι θέλουν ὠφελῆθαι ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησαν δεινόμεως ὅπως ἐξασφαλίσωσι τὴν πρόδον τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ· αὐταὶ ἔκαμαν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ῥωσσίας μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῆς Τουρκίας· ἡ εἰρήνη οὖν ἔχει τὸν αὐτὸν τοῦ πολέμου χαρακτῆρα· ἡ εἰρήνη εἶναι φραγμὸς θεθειμένος μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Ῥωσσίας, ἀλλ' ὁ φραγμὸς οὗτος δὲν εἶναι ὄριον ἀντίθετον εἰς τὸν χριστιανικὸν πολιτισμὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἡ εἰρήνη ἐξασφαλίζει τὸ μέλλον τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τῆς Ῥωσσίας, ἀλλὰ μέλλον ἄξιον ἐξασφαλίσσεως. Ἡ εἰρήνη λέγει εἰς τρόπον ἐπίσημον ὅτι ἡ Ἀνατολή δὲν θέλει γίνεαι Ῥωσικὴ, ἀλλὰ λέγει ἐπίσης, μ' ἐπίσημον τρόπον ὅτι ἡ Ἀνατολή θέλει πολιτισθῆ ὑπὸ τῆς Δύσεως.

Ὅπως φθάσωμεν ὅμως εἰς τοῦτον τὸν μέγαν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐνίοτε ἐκρυπτεν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον ἡ εἰρήνη θέλει ἀποκαλύψει ἐκ νέου εἰς ἅπαντας, ἡ διατήρησις τῆς συμμαχίας μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας εἶναι ἀναγκαιοτέρα παρ' ἄλλοτε ποτε. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ πρώτη εὐχὴ καὶ ἡ πρώτη κραυγὴ ἡμῶν ὅσα συνελάβομεν τὴν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐλπίδα, ὥστε καλοτυχιζόμεν ἡμᾶς αὐτοὺς πληροφορούμενοι ὅτι αἱ ἐν Παρισίοις συνδιαλέξεις ἐσφίγγον μᾶλλον τοὺς δεσμοὺς τῆς συμμαχίας ταύτης ἢ τοὺς ἐχαλάρωσαν ὡς τινες ἐφάνησαν φοβούμενοι. Ἄνευ τῆς συμμαχίας τῆς Γαλλίας μετὰ τῆς Ἀγγλίας οὐδὲν καλὸν δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐν τῇ συμμαχίᾳ δὲ ταύτῃ πάντα εἰσὶν ἐφικτὰ· ὅς μὴ λέγωσι δὲ ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας ἀντίκεινται ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ τὴν τῆς Ἀγγλίας· δύναται μὲν νὰ καταστῶσι τοιαῦτα ἐν τῷ πολέμῳ, ἀλλ' εἶναι κοινὰ ἐν τῇ εἰρήνῃ· τὸ κοινὸν δὲ τοῦτο συμφέρον δύσκολον εἶναι νὰ ὀρισθῆ. Ἡ Γαλλία καὶ Ἀγγλία αἵτινες εἶναι μετὰ τῆς Γερμανίας αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι τὸν ἰσχυρότερον καὶ μᾶλλον πεφωτισμένον δυτικὸν πολιτισμὸν δὲν δύναται νὰ θέλωσιν ἵνα ἀνήκῃ ἡ Ἀνατολή εἰς τὴν γηραιάν βαρβαρότητα καὶ ν' ἀφεθῆ εἰς τὴν τύχην τῆς. Ὁ πολιτισμὸς εἶναι τὸ μεγαλύτερον εἰς τοῦτο πρόσκομμα, ἡ δὲ βαρβαρότης εἶναι ὁ μεγαλύτερος βοηθός. Διὰ τῆς βαρβαρότητος δύναται ἡ Ἀνατολή νὰ καταστῆ Ῥωσικὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ταύτῃ τοιαύτη. Ἡ πολιτικὴ οὖν τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας συνίσταται εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς τὸ νὰ κάμῃ χρῆσιν ὅλων τῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα διετήρησεν αὐτόθι ὁ χριστιανισμὸς διὰ τοῦ αἵματος τῶν ἀπέριων μαρτύρων ἀφανῶν μὲν ἐν τῇ γῆ, ἐνδόξων δ' ἐν τῷ οὐρανῷ ἕνεκα παριστάνουσι τὴν πίστιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν ἐνταυτῷ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν.

Ἄγνοοῦμεν τοὺς ἰδιαιτέρους ὄρους τῆς περὶ εἰρήνης συνθήκης τῆς 30 Μαρτίου 1856, ἅμα ὅμως λάβομεν γνῶσιν αὐτῶν θέλομεν τοὺς σπουδαίους καὶ θέλομεν καταδειξῆαι τὰς συνεπειὰς αὐτῶν διὰ τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀνατολὴν· γνωρίζομεν ὅμως τὸ πνεῦμα καὶ τοὺς γενικοὺς ὄρους, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ ὅπως συγχαρῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ τὴν εἰρήνην τὴν ὁποῖαν θεωροῦμεν εὐτυχῆ καὶ γόνιμον.

Δίδομεν εἰς τὴν εἰρήνην τῶν Παρισίων τὴν χρονολογίαν τῆς 30 Μαρτίου καὶ ἀγαπῶμεν τὴν χρονολογίαν ταύτην οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τὴν ματαίαν εὐχαρίστησιν τῆς διαλλαγῆς. Δὲν εἴμεθα προληπτικοὶ ὡς πρὸς τὰς χρονολογίας· ἀλλὰ τὸ ἰδιαιτέρως πλῆττον ἡμᾶς ἐν τῇ χρονολογίᾳ ταύτῃ εἶναι ὅτι ἐν ἔτει 1814 ἡ χρονολογία αὕτη ὑπῆρξε χρονολογία δυστυχίας διὰ τοὺς στρατοὺς ἡμῶν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Παρισίων, ἐν ἔτει δὲ 1856 εἶναι χρονολογία εἰρηνικῆς τῆς Γαλλίας ὑπεροχῆ. Ἀπέχοντες ἀπὸ τοῦ νὰ ζητῶμεν τὴν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ παρομοίῳ μετὰ τῆς ἀρχαίας αυτοκρατορίας, βλέπομεν ὅτι ἡ νέα εὖρε τὴν ἐπιτυχίαν ἐν ταῖς διαφοραῖς, καὶ ἕνεκα τούτου ὀφείλει νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εὐρίσκη αὐτὴν ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν μεγάλων ἀρχῶν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ὑπὸ τὸ ἥσυχον βασιλεῖον συνετῆς ἐλευθερίας.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐξ ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας μας ἐκ Τουρκίας.
Πρὸς τὴν κύριον Συντάκην τοῦ Ἑρμοῦ εἰς Σύρον.
Μεταξὺ τῆς κτηφείας μας προξενουμένης ἐκ τῶν ἀμ-

φιβολιῶν μας περὶ τοῦ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου Χάτ-Χουμαϊοῦ τῆς Πύλης θέλουν μείνει εἰς τὸν χάρτην μόνον γεγραμμένοι, ὡς ἔμειναν τόσαι ἄλλαι τοιαῦται προλαβοῦσαι, παρηγορούμεθα ὅπως διὰ τῶν ἐξ Ἑλλάδος προερχομένων ἐφημερίδων, ἐξ ὧν τινες, μεταξὺ τῶν ὁποῖων εἶναι καὶ ὁ Ἑρμῆς σας, πραγματεύονται ἀρκετὰ παρηγορητικῶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Αἱ ἀμφιβολίαι μας αὐταὶ γενῶνται ἐκ πολλῶν αἰτιῶν, ἐξ ὧν δύο μόναις ὑμεῖς ἀναφέρετε εἰς τὸν Ἑρμῆν, τὴν μὲν, ὅτι φθονοῦντες τινες τὴν τύχην τῶν χριστιανῶν τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος ἐμπνέουσι τὰς ἀμφιβολίας ταύτας, τὴν δὲ, ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων μείναντες τινες ἠπατημένοι εἰς τὰς ὅλως χιμαιρικός προσδοκίας των ὅτι ἡ Ῥωσσία ἤθελε κατακτήσει εἰς τὸν παρελθόντα πόλεμον το Βυζάντιον καὶ ἐπομένως ἤθελε προσκαλέσει ἡμᾶς νὰ βασιλεύσωμεν, σπερμολογοῦσιν ἀμφιβολίας· ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι αἰτίαι δυσαρρεσκείας τὰς ὁποίας δὲν ἀναφέρετε· εἶναι δὲ αὐταὶ ὅτι τὰ τέκνα ἡμῶν ὑποχρεοῦνται εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, καὶ ὅτι ὁ κληρὸς μας, ὅστις θέλει μισθοδοτεῖσθαι τοῦ λοιποῦ, στερούμενος τῶν πλεονεκτημάτων ὅσα ἔχαιρεν ἐν τῇ ἀταξίᾳ εἶναι καὶ αὐτὸς δυσαρρεστημένος, ἐν δὲ τῇ δυσαρρεσκείᾳ του κολακευόμενος ὅτι δὲν θέλουν ἐφαρμοσθῆ αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις αὐξάνει τὰς ἀμφιβολίας. Πρόσθετες ἀν θέλης κύριε Συντάκτα, καὶ ἄλλην αἰτίαν, ὅτι τινες ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀνήγοντες εἰς τὴν γηραιάν τῶν προϋχέντων ζύμην, οἵτινες διὰ τῶν ἀρχαίων μετὰ τῶν ἀγάδων μας σχέσεων καὶ οἰκειότητος των εὕρισκον μέχρι τοῦδε μέσα δόξης καὶ πλούτου ἐν τῇ ἀταξίᾳ καὶ ἀνομίᾳ, δυσαρρεστοῦνται θεαίως ὅτι θέλει ἐπέλθῃ ἡ τάξις.

Ἐξ ὅλων ὅμως τῶν αἰτιῶν τούτων δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε κύριε Συντάκτα, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῶν τέκνων μας εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον εἶναι μεγίστη δυσαρρεσκείας αἰτία. Ἄν ὑμεῖς ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι κατοικοῦντες πάσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ βαθμοῦ θεωρεῖτε ἐπαχθέστατον τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, ἐν ᾧ τὰ τέκνα σας στρατολογοῦνται ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ, ὑπὸ ἀρχηγούς καὶ ἀξιωματικούς δημοθρήσκους των, ὑπὸ Εὐρωπαϊκὴν πειθαρχίαν ὑπὸ τὴν ὁποῖαν οὐδένα τρέχουσι κίνδυνον διαφθορᾶς εἴτε ἠθικῆς, εἴτε θρησκευτικῆς, ἐν ᾧ θέλετε ἔχει ταῦτα ῥύτατον στάδιον πρόδου, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ δυσαρρεστώμεθα ἡμεῖς οἱ τῆς Τουρκίας κάτοικοι, ὁπόταν τὰ τέκνα μας μέλλουν νὰ στρατολογῶνται ἀναμῆξ μετὰ τῶν θωμανῶν, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἡμισελήνου, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπὸ ἀρχηγούς καὶ ἀξιωματικούς θωμανοὺς διατελοῦντα οὐ μόνον δὲν θέλουν ἐλπίζει οὐδεμίαν πρόδον, ἀλλὰ θέλουν ὑπόκεισθαι καὶ εἰς μυρίας διαφορὰς, ὡς καὶ εἰς τὴν κατὰ τῆς πατρώας θρησκείας των, καὶ τέλος θέλουν πέμπεσθαι εἰς τὰ ἄκρα ἴσως τῆς αυτοκρατορίας ἵνα ἀφίνωσιν ἐκεῖ τὰ ὅσα τῶν; Ἀπορῶμεν ἀληθῶς πῶς οἱ ὑπαγορεύσαντες εἰς τὸν σουλτάνον τὰς μεταρρυθμίσεις τοῦ Χάτ-Χουμαϊοῦ δὲν ἐσκέφθησαν παντάπασιν περὶ τοῦ ἀσυμβιβάστου τοῦ νόμου τούτου καθ' ὃν τρόπον λέγεται ἐνταῦθα ὅτι θέλει ὀργανισθῆ ὁ στρατός; δὲν ἐσκέφθησαν δηλαδὴ ὅτι προτιμῶμεν ἅπαντες νὰ στερηθῶμεν τῶν τέκνων μας φυγαδεύοντας αὐτὰ εἰς ξένην γῆν, ἂν προτεθῆ δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ πατέρες αὐτῶν νὰ φυγαδευθῶμεν, ἢ ν' ἀνεχθῶμεν νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν μετὰ τῶν θωμανῶν, τῆς κακοηθεστάτης τοῦ κόσμου φυλῆς.

Δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα δυστυχῶς ἐλεύθερον τύπον ὅπως ἐκθέτωμεν τὰ δίκαιά μας· σεις ὅμως οἱ ἐν ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι διευθύνοντες τὸν τύπον, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπειρος εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη μας διὰ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ζῆλον σας, μὴ παύετε ἀπὸ τοῦ νὰ φωτίζετε ὅσον δύνασθε τὴν χριστιανικὴν Εὐρώπην, παρὰ μόνως τῆς ὁποίας ἐλπίζομεν βελτίωσιν, περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ κατάστασις μας καὶ τὰ δεινὰ ὅσα ὑποφέρομεν ὑπὸ τοιαύτην ἐξουσίαν.

Σπουδαίως μελετήσαντες τὴν ἐν τῷ Χάτ-Χουμαϊοῦ διάταξιν τὴν ὑποβάλλουσαν καὶ τοὺς χριστιανοὺς τῆς θωμανικῆς αυτοκρατορίας εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, καὶ σκεφθέντες ἐπίσης σπουδαίως περὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ ὑποβάλλομεν τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις ἡμῶν πρὸς τε τὸν ἐν Τουρκίᾳ ἀναποκριτὴν ἡμῶν καὶ πρὸς τὸ κοινόν.

Οὐδένα λανθάνει ἤδη πλέον ὅτι ἡ Δύσις εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ κατὰ τῆς Ῥωσσίας πολέμου, καθ' ὃν ἀπέριους ἔκαμε θυσίας, οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ κατακτήσεως, ἀλλ' ἵνα ἐμ-

ποδίση αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ κατακτήσῃ μέρος τῆς Τουρκικῆς χώρας, νὰ μηδενίσῃ τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑπεροχὴν τῆς, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτὴν πάσης βωσικῆς προσπιχειρήσεως· ἀλλ' ἡ ἐξασφάλισις αὕτη ἀπῆτει ἀναγκαιωδῶς τὴν διὰ τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων συνδιαλλαγὴν τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων διαφόρων λαῶν ἐχθρικῶς πρὸς ἀλλήλους διακειμένων, ἕνεκα τῆς πρὸ αἰῶνων ἐπικρατούσης αὐτοῦ ἀνισότητος· καθότι ἂν τοιαύτη συνδιαλλαγὴ δὲν ἐκαστωρθεῖτο ἢ δὲν κατορθωθῆ, ἡ ἀνατολὴ ἀναμφιβόλως θέλει γίνεαι ταχέως ἢ βραδέως λεῖα ἰσχυροῦ τινος εἴτε κατὰ ξηρὰν, εἴτε κατὰ θάλασσαν γείτονος αὐτῆς. Ὅπως συναίσθανθῆ λοιπὸν ὁ πρὸ μικροῦ βασιλεὺς ὀνομαζόμενος ὅτι δὲν εἶναι πλέον τοιοῦτος ἀπέναντι τοῦ νόμου, ἀλλ' ὅτι εἶναι πολίτης καὶ ἐπομένως ὅτι πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτονομίας τῆς πατρίδος του, ἔπρεπε ν' ἀποκτήσῃ ἴσα μετὰ τῶν Τούρκων δικαιώματα. Ἀπολαμβάνων ὅμως τὰ δικαιώματα ταῦτα ἔπρεπε ν' ἀναδεχθῆ καὶ τὰ βάρη, ἐν τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ τοῦ αἵματος φόρος, τοῦτέστι νὰ κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν τὸν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος του χρησιμεύοντα. Δυσχερέστατον ὅμως ἀληθῶς ἔργον εἶναι ὁ διοργανισμὸς τοῦ στρατοῦ τούτου, καὶ δικαιούμεν τὸν ἀνταποκριτὴν μας διὰ τὰς ὀρθὰς παρατηρήσεις του περὶ τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους θέλουν διατρέξει τὰ τέκνα τῶν χριστιανῶν στρατολογούμενα ἀναμιξὲ μετὰ τῶν Τούρκων· ἀλλὰ φρονιῦμεν ὅτι αἱ χριστιανικαὶ δυνάμεις ἐκ συμφώνου θέλουν κατανοήσαι τοὺς κινδύνους τούτους, καὶ θέλουν ἐπιδείξει εἰς τὴν ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν τὸν καταλληλότερον τρόπον τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς, καθόσον ἐκ τοῦ καλοῦ καὶ καταλλήλου διοργανισμοῦ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ ἰσχὺς του· ἄλλως συμφωνούμεν μετὰ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας, ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς χριστιανικῆς νεολαίας καὶ ὀλόκληροι οἰκογένειαι θέλουν φυγαδευθῆ τοῦ τουρκικοῦ κράτους, καὶ ἀντὶ ἀναγεννήσεως αὐτοῦ θέλει ἐπέλθει ταχύτερον ἢ ἀπώλειά του.

Κατὰ τὰς ἐξ Εὐρώπης τελευταίας ἀγγελίας οἱ λαύμαχοι ἀποσύρουσι ἐκ τῆς Τουρκίας τοὺς στρατοὺς των, ἀλλὰ θέλει παρέλθει ἐν τούλάχιστον ἔτος πρὶν τοῦτο κατορθωθῆ.

Ἀνταποκριτὴς τις τῆς Βελγικῆς Ἀνεξαρτησίας γράφει ἐκ Παρισίων, ὅτι ἂν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐφαρμόσῃ τὰς διὰ τοῦ Χατ Χουμῆν καθιερωθείσας μεταρρυθμίσεις, θέλει παρουσιασθῆ ἡ ἀνάγκη νὰ μείνῃ ἐν τῇ Τουρκίᾳ μέρος τῶν στρατῶν τούτων, καὶ ἴσως ἐπ' ἀορίστῳ χρόνῳ.

— Ὁ Πρόξενος διευθυντῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κύριος Πάγκαλος ἐπαύθη τῆς ὑπηρεσίας ταύτης καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ κυρίου Α. Παλαιολόγου Εἰσαγγελέως μας εἰς τὴν θέσιν τοῦ κυρίου Παγκάλου διορισθέντος. Ἐκ τῆς αὐστηρῆς τιμιότητος καὶ ἰκανότητος τοῦ κυρίου Παλαιολόγου πολλὰ πρέπει νὰ προσδοκῆ καλὰ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία μας.

— Ὅσα ἀναγγέλλουσιν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ ἡμερηίδες ἀφορῶντα τὴν περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκην, εἶναι καθ' ἡμᾶς αὐτόχρημα εἰκασία.

Ἄν δὲν δημοσιευθῆ ἡ συνθήκη αὕτη, δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν οὐδὲν θετικόν, ἕνεκα τῆς αὐστηρῶς τηρουμένης ἐχεμυθίας.

— Ἀπανταχόθεν σχεδὸν τῆς Τουρκίας πληροφοροῦμεθα ὅτι οἱ Τούρκοι πράττουσι διαφόρους κακοπραγίας καὶ καταπιέσεις κατὰ τῶν δυστυχῶν χριστιανῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Χατ Χουμῆν. Ἰδοὺ πῶς ἀνταποκρίνονται οἱ Τούρκοι εἰς τὰς θυσίας τὰς ὁποίας ὑπὲρ αὐτῶν ἔκαμαν αἱ μεγάλαὶ δυνάμεις τῆς Δύσεως. Ἄν λοιπὸν ἀπὸ τοῦδε ἤρχισαν αἱ κακοπραγίαι αὗται, ἐν ᾧ διαμένουσιν εἰσέτι ἐν τῇ Τουρκίᾳ τοσοῦτοι Εὐρωπαϊκοὶ στρατοί, τί θὰ συμβῆ ἄρα γε ἀφοῦ ἀποσυρθῶσι; Κύριε πλήθυνόν τὸν θυμόν σου.

Λόγος τοῦ ἀξιότιμου κυρίου Γ. Νικολαΐδου Προέδρου τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν, καὶ προεδρεύσαντος τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων, κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκτακτον Σύνοδον ἐνταῦθα τοῦ Κακουργιοδικείου, ἐκφωνηθείς εἰς τὴν λήξιν τῆς Συνόδου ταύτης τὴν 19 τοῦ παρελθόντος μηνός.

Κύριοι Ἐνορκοί!

Σήμερον σὺν Θεῷ λήγει ἡ τῆς τελευταίας τριμηνίας

τοῦ παρελθόντος ἔτους Σύνοδος τοῦ ἐνταῦθα ἐδρεύσαντος καὶ τρεῖς ὅλους μῆνας διαρκέσαντος ἑκτάκτου Κακουργιοδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου, καίτοι ἑκτάκτου εἰσήχθησαν 57 σπουδαῖαι καὶ σοβαραὶ ὑποθέσεις. Σήμερον λοιπὸν εἶναι ἡ τελευταία ἡμέρα καθ' ἣν ἀξιόμαι τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ ἴδω ὑμᾶς εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον περίβολον ὑπὸ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε συνενεργοῦμεν ἰδιότητα ἐγὼ μὲν τοῦ Προέδρου τῶν Συνέδρων, ὑμεῖς δὲ τοῦ Ἐνόρκου. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀποχωρισθῶμεν ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν, ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως ὑπαγορεύει μοι, Κύριοι Ἐνορκοί, τὴν ἐκπλήρωσιν ἱερωτάτου καθήκοντος τοῦ ἐκφράσαι ἡμῖν ἀπὸ κέντρου καρδίας τὴν εὐγνωμοσύνην ἐμοῦ καὶ ὡς πολίτου καὶ ὡς Προέδρου.

Καὶ ὡς πολίτης μὲν ἐκφράζω ἡμῖν τὴν ἐμὴν εὐγνωμοσύνην, διότι εὐτυχῆσας νὰ ἦμαι καὶ ἐγὼ ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, καὶ ἐπιθυμῶν καὶ ὀφείλων νὰ ἐπιθυμῶ τὴν εὐκλειαν καὶ εὐμερίαν αὐτῆς, εὐεργέτας αὐτῆς θεωρῶ πάντας τοὺς ὀπωσθήποτε συντελοῦντας εἰς τὴν ποθητὴν αὐτὴν εὐκλειαν καὶ εὐμερίαν. Καὶ συνετέλεσατε ὑμεῖς εἰς τοῦτο; καὶ ἀναδείχθητε ὑμεῖς εὐεργέται τῆς φίλης Πατρίδος; Ναί! καὶ ἀναδείχθητε μάλιστα ὑπὸ διττὴν ἰδιότητα ὑπὸ τὴν τοῦ ἐντίμου ἐμποροῦ, τοῦ εὐπολήπτου βιομηχάνου τοῦ ἀξίου ναυτικοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ Ἐνόρκου Δικαστοῦ. Καὶ πῶς μὲν ὑπὸ τὴν πρώτην ἰδιότητα ἐδείχθητε καὶ διατελεῖτε δεικνύμενοι εὐεργέται τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος χρόνου καὶ χώρου ν' ἀποδείξω. Τοῦ παρόντος χρόνου καὶ χώρου εἶναι ν' ἀποδείξω, πῶς δεικνυσθε εὐεργέται τῆς πατρίδος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐνόρκου.

Δὲν λανθάνει ὑμᾶς, Κύριοι Ἐνορκοί, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἐκ τῶν εὐαρίθμων ἐκείνων κρατῶν τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι αἰσθάνονται ζωηρότατον τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας.

Ναί, ὁ Ἕλλην ὑπὸ τὸ ἀκαταμάχητον ὄπλον τοῦ Τιμίμου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ θέλει ἐλεύθερος νὰ γεννᾶται, ἐλεύθερος νὰ πνέῃ τὸν ἀέρα, καὶ ἐλεύθερος νὰ μεταβαίνει διὰ τοῦ θανάτου εἰς τὴν αἰωνιότητα! Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν ἔνδοξον ἐκείνον πρόγονον ἡμῶν, τὸν σοφὸν Ἀριστοτέλην «ἐλευθερία ἐστὶ δικαιοσύνη», βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ Ἕλλην αἰσθάνεται ἐπίσης ζωηρότατον τὸ αἶσθημα τῆς Δικαιοσύνης. Διὸ καὶ ὁ Νομοθέτης τῆς Ἑλλάδος, τὰ τοιαῦτα εὐγενῆ τοῦ Ἕλληνος αἰσθήματα γνωρίζων καὶ ἐκτιμῶν ἐπαξίως, ἐπροίκισεν αὐτὴν, καίτοι ἀρτυσάσαστον Κράτος οὖσαν, καίτοι αἰῶνας ὅλους τέσσαρας ὑπὸ βαρῶν βαρβαρικῶν ζυγῶν δυστυχῶς διατελέσασαν, ἐπροίκισε, λέγω, αὐτὴν μὲ τὸ πολυτιμώτερον ὀρκωτικὸν σύστημα, σύστημα τὸ ὁποῖον θεωρεῖται μία τῶν ἀσφαλεστέρων ἀγκυρῶν, ἐν τῶν ἐδραιωτέρων θεμέλιων τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, σύστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον πᾶς ἐφ' ὀποιῶδήποτε κακουργήματι κατηγορούμενος, ἐπειδὴ πρὶν δικασθῆ καὶ καταδικασθῆ νομίμως, ὑποτίθεται ἀθῶος πολίτης, περιβάλλεται μὲ πλείστας ὕσας ἐγγυήσεις ἐξασφαλιζούσας τὴν τύχην αὐτοῦ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη συλλάβει αὐτὸν, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν, δικασθεὶς κατὰ τὸν Νόμον ἐνώπιον τῶν φυσικῶν του δικαστῶν, ἢ ἀθωωθῆ, ἢ ἀποδειχθῆ ἢ ἀθώωτος του, ἢ καταδικασθῆ, ἢ ἀποδειχθῆ ἢ ἐνοχῆ του.

Ἄλλ' ἄρα γε διὰ νὰ ἦναι ἡ Ἑλλὰς εὐτυχῆς καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, εἰς τὰς ὁποίας τινὲς τῶν κατοίκων αὐτῆς, ὡς καὶ ἄλλων Κρατῶν οἱ κάτοικοι, καθὸ ἄνθρωποι, ὑποπίπτουσι δυστυχῶς ἐνίοτε, ἤρκει μόνον τὸ νὰ προικισθῆ ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου αὐτῆς μὲ τοιαύτην πολυτίμητον προίκαν, τοῦτέστι μὲ τοιοῦτον τοσοῦτου λόγου ἄξιον ὀρκωτικὸν σύστημα; Ὀχι, δὲν ἤρκει τοῦτο μόνον· προσαπηγεῖτο καὶ ἄλλο τι μεγίστης σημασίας ἄξιον, προσαπηγεῖτο καὶ ἐπιτυχῆς διαχειρίσεις τῆς τοιαύτης προίκος, ἐπιτυχῆς, λέγω, ἐφαρμογῆ τοῦ τοιοῦτου συστήματος, διότι οὕτω μόνον ἡ Ἑλλὰς ἤθελεν ἀποδειχθῆ τῷ ὄντι ἀξία Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, ἀξία ὀρκωτικοῦ συστήματος.

Ἐγένετο λοιπὸν ἐν Ἑλλάδι ἐπιτυχῆς καὶ ἀκριβῆς ἐφαρμογῆ τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος: Ναί! ἀναλόγως τῶν ὀλιγίστων ἐτῶν ἄτινα μετῶν ἀπὸ τῆς ἀγίας ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπέσεισε τὸν ἀφόρητον ἐκείνον τυραννικὸν ζυγὸν, μέχρι τῆς σήμερον, ἀναλόγως τῶν ὀλιγίστων αὐτῶν ἐτῶν, ἄτινα ἡ Ἑλλὰς εἶχε πρὸς ἠθικὴν καὶ νοερὰν μόρφωσιν τῶν ἐν ψηλαφῆτῳ σκότει τοιαύτης καταχθονίου

δουλείας ἐπὶ τσοσούτους αἰῶνας διατελεσάντων τέκνων τῆς, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὀρκωτικοῦ συστήματος ἐν Ἑλλάδι ἐγένετο ἐπιτυχῆς, καὶ ὅσῳ μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου συμπροοδεύουσι καὶ συνεξαπλοῦνται καὶ συνδιαδίδονται αἱ ἀρχαὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τὰ φῶτα τῆς παιδείας, τόσῳ γίνεταί ἐπιτυχεστέρα. Παραλείπων δὲ, χάριν συντομίας, ν' ἀναφέρω πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου μου τὴν εὐάρεστον κατάστασιν τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Νομοὺς τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, περιορίζομαι νὰ προσαγάγω ὡς μάρτυρας ἀψευδεῖς, ὡς κήρυκας πολυγλώσσους τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων μοι, τὰς καὶ κατὰ τὴν ἤδη λήγουσαν Σύνοδον τοῦ Κακουργιοδικείου τούτου ἐκδοθείσας ἐτυμηγορίας, καὶ μάλιστα τὰς ἐτυμηγορίας τῶν Ἐνόρκων τῶν κατοικούντων ἐν ταύτῃ τῇ πετρώδει καὶ ἀγόνῳ νήσῳ, ἧς ὅμως τὸ φύσει ἄγονον ἀναπληροῦσιν ἀξιεπαίνως οἱ κάτοικοι αὐτῆς, διὰ τῆς γονιμότητος τοῦ νοός των, καὶ τῶν ἄλλων ἠθικῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων.

Ναί, Κύριοι Ἐνορκοί, διὰ τῶν καὶ κατὰ τὴν ἤδη λήγουσαν Σύνοδον τοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Νομοῦ Κυκλάδων ἐδρεύσαντος Κακουργιοδικείου τούτου ἐκδοθεισῶν ὑφ' ὑμῶν ἐτυμηγοριῶν ἀπεδείξατε, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἦτο καὶ εἶναι ἀξία Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, ἀξία ὀρκωτικοῦ συστήματος! Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεων ὑμῶν συνάδον ἐντελῶς μὲ τὴν ἐκ τῆς συζητήσεως τῶν ἐκδικασθεισῶν ἐνώπιον ὑμῶν ὑποθέσεων προκύψασαν πραγματικὴν ἀλήθειαν ἀπέδειξεν, ὅτι, ὡς ἄν τις μὲν ἀνεύρετε τὴν ἐνοχλήν, μὲ ἀτρομήτου στρατιώτου γενναϊότητα κατεπολεμήσατε αὐτήν, ὡς ἄν τις δὲ ἀνεύρετε τὴν ἀθωότητα, μὲ ἀγγέλου φαιδρότητα ἐστεφανώσατε αὐτήν. (ἐν τῇ εὐαρέσῳ ταύτῃ θέσει μόνον ὀκτάκις εὐρέθητε κατὰ τὴν Σύνοδον αὐτήν, καθότι ἐκ τῶν ὅλων ἐκδικασθεισῶν ὑποθέσεων μόνον ὀκτὼ ἀπέβησαν, καὶ δικαίως ἀθωωτικά). Καὶ πλούσιος, καὶ πέννης, καὶ ἰσχυρὸς καὶ ἀνίσχυρος, πάντες ἐθεάθησαν ὑφ' ὑμῶν μὲ τὸ αὐτὸ ὄμμα! ἐδείξατε οὕτω διὰ τῶν τοιούτων ἐτυμηγοριῶν ὑμῶν, ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔχετε τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν Ἱερὰν Γραφήν, ἀπῆξει ὁ Μωϋσῆς νὰ ἔχωσιν οἱ δικασταὶ τῆς ἐποχῆς του, τοῦτέστι τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἔρωτα, τὸ κατὰ τῆς φιλαργυρίας μῖσος. Τῷ ὄντι, ἔχων ὁ δικαστὴς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, σπεύδει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἱερά του καθήκοντα ἐπαξίως ὡσεὶ παρεμπερῆς εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ! ἔχων ὁ δικαστὴς τὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἔρωτα, φιλοτιμεῖται ν' ἀνευρίσκῃ ἐν τῷ σκότει καὶ τῷ ψεῦδει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀνευρίσκων ταύτην, τὴν ἀσπάζεταί ὡς οὔσαν αὐτὸν τὸν Θεόν! Μισῶν ὁ δικαστὴς τὴν φιλαργυρίαν, αὐτὴν τὴν «*radicem omnium malorum*», τὴν ῥίζαν πασῶν τῶν κακιῶν, βλέπει ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τὸν πλούσιον καὶ τὸν πέννητα μὲ τὴν αὐτὴν ψυχικὴν ἀταραξίαν, καὶ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων ἐν, καὶ μόνον ἐν συμφέρον θηρεῖ, τὸν θρίαμβον τῆς δικαιοσύνης, ἧτις καὶ τὸ ἔθνος ἐν γένει ὑψοῖ τε καὶ δοξάζει, καὶ τοῦ ἀγαπῶντος αὐτὴν τὴν τ' ἐπίγειον εὐημερίαν καὶ τὴν οὐράνιον ἀνάπαυσιν προετοιμάζει! Ὅτι δι' ἡμεῖς, Κύριοι Ἐνορκοί, ἔχετε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰς τρεῖς ἐκεῖνας προμνημονευθείσας ἀρετὰς, τοῦτο καταφαίνεται «*luceclarius*» φωτὸς φαινότερον ἐν τε τῷ συνόλῳ τῶν ὑμετέρων ἐτυμηγοριῶν καὶ ἰδίως ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἐπὶ ὑπεξαίρεσει κατηγορηθέντος Κωνσταντίνου Ρίζου ἐκδοθείσῃ ἐτυμηγορίᾳ ὑμῶν. Ὡ! τολμῶ εἰπεῖν, Κύριοι, ὅτι ἡ ἐτυμηγορία ἐκείνη ἐστὶ καὶ ἔσεται μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Δικαστηρίων οὐ μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἔθνων ἐκείνων, εἰς ἃ ὑπάρχει ἐν ἐνεργείᾳ τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα. Ναί, οὔτε ἀνέγνωσα, οὔτε ἤκουσα, ὅτι ἔνορκοι δικασταὶ ἐδίκασάν ποτε καὶ ἐκήρυξαν ἔνοχον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἦτο μὲν πραγματικῶς ἔνοχος πλὴν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐνοχῆς; τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἔνεκα νομίμου κωλύματος, οὔτε κἀν εἴ μάρτυς οὔτε κἀν μία ἐπίσημος ἐκθεσις, οὔτε κἀν ἐν σῶμα ἐγκλήματος προσήχθη! Καὶ ὅμως ὑμεῖς, ὡ εὐσυνεῖδητοι καὶ νοήμονες τῆς Ἑλλάδος ἔνορκοι δικασταὶ, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως τῆς προῤῥηθείσης ὑποθέσεως ὀρμώμενοι, ἐνεβατεύσατέ πως διὰ τῆς χαρακτηριστικῆς ὑμᾶς νοημοσύνης καὶ ὑγιούς κρίσεως εἰς τὴν καρδίαν τοῦ προμνημονευθέντος ἐ-

κείνου κατηγορουμένου, καὶ ἀνεύρετε ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὴν ἐνοχλήν αὐτοῦ, μετὰ ἀξιεπαίνου παρρησίας ἐκήρυξατε τὴν ἀλήθειαν, ἐκήρυξατε ἔνοχον τὸν ἔντως ἔνοχον Κωνσταντίνον Ρίζον! Διὰ τῶν τοιούτων λοιπὸν ἐτυμηγοριῶν ὑμῶν δὲν ἀπεδείξατε, ὅτι οἱ Ἕλληνας, οἱ ἐν τσοσούτῳ βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι μετὰ τοιοῦτον ζυγὸν τσοσούτης καὶ τοιζύτης δουλείας φανέντες ἀξιοὶ τοιούτων ἐλευθεριῶν, τοιοῦτου ὀρκωτικοῦ συστήματος, εἶναι φιλόχριστοι, φιλελεύθεροι, φιλόνομοι, φιλοδίκαιοι, φιλότιμοι, φιλόμουσοι, τέκνα τῆς πρὸς τὰ καλὰ προόδου, ἐνὶ λόγῳ γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἐνδόξων ἐκείνων καὶ περικλῶν προγόνων των; καὶ ἐπομένως διὰ τῶν τοιούτων ὑμῶν ἐτυμηγοριῶν δὲν ἐφιμώσατε τὰ στόματα ἐκείνων οἵτινες ἦτοι ὡς πεπωρωμένον ἔχοντες τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, ἢ ὡς φθόνῳ τηκόμενοι, ἐτόλμησαν ἀναισχύντως νὰ συλλάβωσι τὴν περὶ τοῦ ἐναντίου ιδέαν; οὕτω δὲ, ἐνὶ λόγῳ, δὲν συντελεῖται εἰς τὸν θρίαμβον τῆς δικαιοσύνης, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰς τὴν εὐκλειαν καὶ εὐημερίαν τῆς φίλης ἡμῶν Πατρίδος; Καθῆκον ἄρα ἔχω καὶ ἐγὼ ὡς πολίτης Ἕλληνα νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τὴν ἐμὴν εὐγνωμοσύνην.

Ἀλλὰ καὶ ὡς τῶν Συνέδρων Πρόεδρος ὀφείλω νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην ἐμοῦ τε καὶ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Συνέδρων, οὐ μόνον διότι, ὡς προεῖπα, ἐξεπληρώσατε τὰ ἱερά ὑμῶν καθήκοντα κατ' εὐχὴν τῆς Πατρίδος, κατ' εὐχὴν τῆς δικαιοσύνης, κατ' εὐχὴν τοῦ Θεοφρουρήτου καὶ Φιλοδικαίου ἡμῶν Ἀνακτος καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ διότι μ' ὅλας τὰς ὡς ἐκ τῆς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τοῦ δυσκόλου τῆς συγκοινωνίας τῆς νήσου ταύτης μὲ τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους μέρη παρεμβληθείσας κατὰ τὴν Σύνοδον αὐτὴν δυσχερείας, αἵτινες τὴν τε παράτασιν τῆς Συνόδου ἐπήνεγκον ἐν μέρει, καὶ τὴν ἀναπόδραστον ὑπηγόρευσαν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀναβληθῶσι μὲν δίκαι τινὲς εἰς τὴν προσεχῆ τοῦ Κακουργιοδικείου Σύνοδον, ἐκδικασθῶσι δ' αἱ ἄλλαι ἄνευ τῆς προσαγωγῆς ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, μ' ὅλας λέγω τὰς τοιαύτας δυσχερείας, μ' ὅλας τὰς πολλὰς τε καὶ πολυεῖδεις ἰδιαιτέρας ὑμῶν φροντίδας ἐδείξατε σχεδὸν πάντες ἀξιεπαίνον ὑπομονὴν καὶ ἐπιμέλειαν, καὶ παρέσχετε εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν Συνέδρων μεγίστην συνδρομήν, ὅπως καὶ τοῦτο ἐκπληρώσῃ πρεπόντως τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

Πρὶν ἢ τὸν λόγον ἀποπεράνω, ἀναμνηστικῶς συνομολογεῖτέ μοι, Κύριοι Ἐνορκοί, ὅτι ὀφείλω ἵνα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θήματος κηρύξω ἔτι ἄλλην μίαν ἀλήθειαν, τοῦτέστι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι καὶ ὁ ἔντιμος οὗτος Δικηγορικὸς Σύλλογος ἐξεπλήρωσε καὶ κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην λίαν ἐπαξίως τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα. Ναί, ἱερά ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ὁ ἐνταῦθα Δικηγορικὸς Σύλλογος, ὅς τις διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀρετὴν καὶ παιδείαν πλείστου λόγου ἀξίος εἶναι, ἔδειξε καὶ κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην, ὅτι γνωρίζει κάλλιστα τὴν ὑψηλὴν, τὴν θείαν αὐτοῦ ἀποστολήν. Ὑπερασπίσθη τὴν δυστυχῆ ἀνθρωπότητα μὲ μεγίστην προθυμίαν, μὲ ἀξιεπαίνον ἀφιλοκέρδειαν, μὲ πραγματικὴν εὐσυνειδησίαν. Ναί! εἶδετε, Κύριοι Ἐνορκοί, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν δικῶν ἐκείνων ἐκ τῆς Συζητήσεως τῶν ὁποίων προέκυπτε προφανῶς ἡ ἐνοχὴ τῶν κατηγορουμένων, οἱ εὐσυνεῖδητοι τούτων Συνήγοροι, τεθλιμμένοι ὡς εὐαίσθητοι, δὲν ὑψώσαν φωνὴν παρὰ διὰ νὰ ἐπικαλεσθῶσι δι' ὑμῶν καὶ ἡμῶν τὸ ἔλεος τῆς Α. Μ. τοῦ φιλανθρώπου ἡμῶν Ἀνακτος ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ὄντων, ἅτινα ὡς ἄνθρωποι ἤμαρτον.— Καὶ συνεπεκαλέσθημεν τὸ Βασιλικὸν ἔλεος ἐπιεικῶς! Ἐπὶ δὲ τῶν δικῶν ἐκείνων, ἐκ τῆς Συζητήσεως τῶν ὁποίων προέκυπτε προφανῶς ἡ ἀθωότης τῶν κατηγορουμένων, οἱ Συνήγοροι τούτων, λίαν περιχαρεῖς, ὠραῖον ἐπλεγον στέφανον, ἵνα δι' αὐτῆς στεφανώσῃτε ὑμεῖς τὴν ἀθωότητα.— Καὶ συνεστεφανώσαμεν τὴν ἀθωότητα ἀσμένως.— Εὐγνώμων λοιπὸν εἶμι καὶ ὑμῖν, Κύριοι Δικηγοροί διότι ἀξιεπαίνως διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ὑμετέρων καθηκόντων συνετελέσατε καὶ ὑμεῖς εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης.

Περαιῶν τὸν λόγον μου, πεπειθὸς ἠθικῶς ὅτι τριοῦτοι εὐτυνεῖδητοι Ἐνορκοί, τοιοῦτοι ἔντιμοι Δικηγοροί, τοιαῦτα γνήσια τῆς Πατρίδος τέκνα, θέλετε ἔχει πάντῃ πάντες βοηθὸν τὸν Θεόν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον.

(☉☉) Ὁ Ἐκδότης Νικόλαος Σωτηρόπουλος. (☉☉)